

Білоцерківський національний аграрний університет
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИРОДООХОРОННЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО» Галузь знань -10 «Природничі науки» Спеціальність -101 «Екологія» Освітня програма - «Екологія»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми:	обов'язковий
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	3 кредити /90 годин
Семестр	7
Форма контролю	залік
Мова викладання	Українська
Профайл викладача	Обіюх Наталія Михайлівна Посада: доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Вчене звання: Науковий ступінь: кандидат юридичних наук Робоче місце: навчальний корпус № 6 (б-р Олександрійський, 96), 28 каб. (кафедра цивільно-правових дисциплін) E-mail: nataliya.obiiukh@btsau.edu.ua Зв'язок з викладачем: відповідно до графіку консультацій
Опис дисципліни	Дисципліна « <i>Природоохоронне законодавство та екологічне право</i> » належить до обов'язкового компоненту освітньої програми, розроблена для студентів, зацікавлених у вивченні проблем охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів. Вивчення курсу «Природоохоронне законодавство та екологічне право» передбачає формування у студентів системних знань про об'єкти екологічного права, особливості використання природних ресурсів та їх збереження, принципи та механізми захисту екологічних прав громадян. У результаті вивчення даної дисципліни студенти отримують базові знання у сфері природоохоронного законодавства та набудуть компетентності щодо практичного застосування норм екологічного права для вирішення правових питань, які стосуються охорони навколишнього середовища та захисту екологічних прав.

Передумови для вивчення дисципліни	Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Загальна екологія», «Заповідна справа», «Екологічна етика», «Економіка природокористування», вивчених на попередніх курсах.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань з питань правового регулювання екологічних відносин щодо охорони навколишнього середовища, раціонального використання природних ресурсів, управління у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також захисту екологічних прав людини і громадянина.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи Zoom, GoogleMeet, e-mail, мобільні додатки Viber, Telegram. Студенти отримують індивідуальні консультації у засвоєнні навчального матеріалу.
Очікувані результати навчання	ПРН07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПРН08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПРН17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ПРН20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. ПРН24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Структура курсу	Змістовий модуль 1. Загальні положення екологічного права 1.1. Поняття, предмет та система екологічного права України. 1.2. Джерела екологічного права. 1.3. Екологічні права людини й громадянина. 1.4. Державний екологічний контроль. 1.5. Оцінка впливу на довкілля. 1.6. Право природокористування. 1.7. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення. Змістовий модуль 2. Особлива частина екологічного права України 2.1. Правове регулювання охорони атмосферного повітря. 2.2. Правовий режим використання та охорони водних ресурсів. 2.3. Правовий режим використання та охорони надр. 2.4. Правовий режим використання та охорони лісових ресурсів. 2.5. Правове регулювання поводження з відходами. 2.6. Правове регулювання використання та охорони тваринного світу. 2.7. Правове регулювання охорони об'єктів природно-заповідного

	фонду України.																														
Методи навчання	Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, ілюстративно-роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться з використанням презентацій, кейс-методів, мозкових атак, виконанням різних типів практичних завдань як індивідуальних так і в мінігрупах. При виконанні індивідуальних навчально-дослідних завдань (написанні есе та підготовці презентацій), а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод із додержання вимог академічної доброчесності.																														
Види контролю та критерії оцінювання	Поточний контроль: активність в дискусії на лекційних заняттях, усне опитування, перевірка виконання практичних завдань (ситуаційних, доповідей, презентацій), завдань для самостійної роботи, індивідуального навчально-дослідного завдання. Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи. Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">За 100-бальною шкалою</th> <th rowspan="2">За шкалою ECTS</th> <th colspan="2">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>іспит</th> <th>залік</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90–100</td> <td>A</td> <td>Відмінно</td> <td rowspan="4">Зараховано</td> </tr> <tr> <td>82–89</td> <td>B</td> <td>Добре</td> </tr> <tr> <td>75–81</td> <td>C</td> <td rowspan="2">Задовільно</td> </tr> <tr> <td>64–74</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>60–63</td> <td>E</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>35–59</td> <td>FX</td> <td colspan="2">Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням</td> </tr> <tr> <td>1–34</td> <td>F</td> <td colspan="2"></td> </tr> </tbody> </table>	За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою		іспит	залік	90–100	A	Відмінно	Зараховано	82–89	B	Добре	75–81	C	Задовільно	64–74	D	60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням		1–34	F		
За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS			За національною шкалою																											
		іспит	залік																												
90–100	A	Відмінно	Зараховано																												
82–89	B	Добре																													
75–81	C	Задовільно																													
64–74	D																														
60–63	E	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання																													
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням																													
1–34	F																														
Політика	Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі. Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт. Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність. Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).																														
Рекомендовані джерела інформації	Базові 1. Екологічне право України. Загальна частина : підручник / М. В. Краснова, Ю. А. Краснова. Київ: ВПЦ «Київський університет»,																														

2021. 191 с.

2. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. / О.М. Шуміло та ін. 2-ге вид., змін. Харків: МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2017. 384 с.

3. Каракаш І.І., Харитонов Є.І. Природноресурсове право України: навч. посіб. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 566 с.

4. Каракаш І.І., Харитонova Т.Є., Черемнова А.І. Екологічне право України: навч. посіб. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 384 с.

5. Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку: монографія / А. П. Гетьман, А. К. Соколова, Г. В. Анісімова та ін. ; за ред. А. П. Гетьмана. Харків: Право, 2014. 784 с.

Методичні рекомендації:

1. Природоохоронне законодавство та екологічне право: методичні вказівки і завдання для підготовки до практичних занять здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Екологія» спеціальності 101 «Екологія» / уклад. Н.М. Обіюх. Біла Церква: БНАУ, 2023. 55 с. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/8418/1/Pryrodookhoronne_zak.pdf

Допоміжні

1. Водний кодекс України : Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР. Дата оновлення: 19.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку від 14 червня 1992 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_455#Text

3. Кодекс України про надра : Закон України від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР. Дата оновлення: 19.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Конвенція про охорону біологічного різноманіття 1992 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_030#Text

5. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція) від 25 червня 1998 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015#Text

6. Конвенція про збереження морських живих ресурсів Антарктики 1980 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_045#Text

7. Краснова М.В. Договори в екологічному праві: навч. посіб. Київ: Алерта, 2012. 216 с.

8. Лісовий кодекс України : Закон України від 21.01.1994 р. № 3852-ХІІ. Дата оновлення: 20.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>

9. Обіюх Н.М., Мельник О.Г. Сучасні тенденції використання відновлюваних джерел енергії в країнах Європейського Союзу в умовах переходу до зеленої економіки: правові аспекти проблеми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2019. № 55. Т. 2. С. 14-18.

10. Обіюх Н.М. Забезпечення права людини на питну воду в міжнародно-правовій доктрині. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 8. С. 571-575. URL: http://lsej.org.ua/8_2022/130.pdf
11. Паризька угода (Угоду ратифіковано Законом України № 1469-VIII 14.07.2016 р. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161#Text)
12. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16.10.1992 р. № 2707-XII. Дата оновлення: 28.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12#Text>
13. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. № 2059-VIII. Дата оновлення: 13.05.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
14. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16 червня 1992 р. N 2456-XII. Дата оновлення: 08.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12/ed20170903#Text>
15. Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (Конвенцію ратифіковано Законом України № 435/96-ВР від 29.10.1996 р.) – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_044#Text